

ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету соціології та управління
Соціологія
Т.Ф. Брюкова
УПРАВЛІННЯ
« 29 » _____ 2024 р.
М. Запоріжжя
Україна

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ГЕНЕЗА ЗЛОЧИННОСТІ В СОЦІАЛЬНІЙ СТРУКТУРІ СУСПІЛЬСТВА

підготовки бакалаврів

денної форми здобуття освіти

освітньо-професійна програма Соціологія, Соціологія медіації та кримінології

спеціальності 054 Соціологія

галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

ВИКЛАДАЧ: Кудінов Ігор Олексійович, к.філос.н., доц., доц. кафедри соціології

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри соціології

Протокол № 1 від «28» 08 2024 р.

Завідувач кафедри соціології

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

(підпис)

(ініціали, прізвище)

2024 рік

ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету соціології та управління

_____ Т.Ф. Бірюкова

«_____» _____ 2024 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ГЕНЕЗА ЗЛОЧИННОСТІ В СОЦІАЛЬНІЙ СТРУКТУРІ СУСПІЛЬСТВА

підготовки бакалаврів

денної форми здобуття освіти

освітньо-професійна програма Соціологія, Соціологія медіації та кримінології

спеціальності 054 Соціологія

галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

ВИКЛАДАЧ: Кудінов Ігор Олексійович, к.філос.н., доц., доц. кафедри соціології

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри соціології

Протокол № _____ від “___” _____ 2024 р.
Завідувач кафедри соціології _____

_____

(підпис)

_____

(ініціали, прізвище)

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

_____

(підпис)

_____

(ініціали, прізвище)

2024 рік

Зв'язок з викладачем:

Е-mail: education@cisr.zp.ua

Телефон: 095 601 33 99

Інші засоби зв'язку: бронювання онлайн-зустрічі за посиланням:

<https://outlook.office365.com/book/Bookings@cisr.org.ua/>; Telegram за номером 067 614 71 20

Кафедра: соціології, 4 корп. ЗНУ, вул. Дніпровська, 33а

1. Опис навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Генеza злочинності в соціальній структурі суспільства» спрямована на формування у студентів глибокого розуміння процесів виникнення, розвитку та змін злочинності в контексті соціальної структури суспільства. Курс надає теоретичні та практичні знання, що дозволяють майбутнім соціологам, кримінологам і фахівцям у галузі правознавства розуміти складні соціальні, економічні та культурні фактори, які сприяють формуванню та поширенню злочинності.

Цей курс є ключовою складовою професійно-орієнтованих дисциплін, що входять до навчальної програми підготовки бакалаврів за спеціальністю «Соціологія» та «Соціологія медіації та кримінології». Вивчення генези злочинності є важливим для майбутніх фахівців з огляду на потребу у здатності аналізувати соціальні явища з урахуванням їхніх криміногенних аспектів. Зокрема, це стосується вивчення впливу соціальних нерівностей, маргіналізації, економічних криз, сімейних розладів, а також інших соціальних явищ на рівень злочинності в суспільстві.

У концептуальному та інформаційному плані дана дисципліна тісно пов'язана з такими курсами, як «Соціологія агресії», «Соціологічний профайлінг злочинця», а також з практичними заняттями та дослідженнями у сфері кримінології.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Вибіркова	
Семестр	7-й	
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття	20 год.	
Семінарські заняття	20 год.	
Практичні заняття		
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	50 год.	
Консультації	Кількість: 2 год. дистанційні – Zoom, за умови попереднього бронювання (запису на консультацію). Запис на консультації: https://outlook.office365.com/book/Bookings@cisr.org.ua/	
Вид підсумкового семестрового контролю:	Залік	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=14122	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Результати навчання та компетентності	Методи навчання / форми і методи оцінювання
<p>ЗК02. Здатність спілкуватися іноземною мовою</p> <p>ЗК04. Здатність бути критичним і самокритичним</p> <p>ЗК06. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо</p> <p>РН02. Розуміти історію розвитку соціології, її сучасні концепції та теорії, основні проблеми</p> <p>РН04. Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач</p> <p>РН05. Вільно спілкуватися державною та іноземною / іноземними мовами усно і письмово з професійних питань</p>	<p>Опрацювання першоджерел; опитування на практичних заняттях; тестування в системі Moodle; написання есе; завдання проведення статистичного аналізу даних</p>
<p>ЗК09. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології</p> <p>СК02. Здатність до опанування та використання основних класичних та сучасних соціологічних теорій</p> <p>СК04. Здатність збирати, аналізувати та узагальнювати соціальну інформацію з використанням соціологічних методів</p> <p>РН07. Вміти використовувати інформаційно-комунікаційні технології у процесі пошуку, збору та аналізу соціологічної інформації</p> <p>РН13. Застосовувати інструментарій соціологічної науки в дослідженні різних сфер суспільного життя</p> <p>РН15. Визначати теоретико-методологічні та концептуальні засади дослідження окремих галузей соціологічного знання</p>	<p>Відповіді на практичних заняттях</p> <p>Підготовка індивідуального дослідницького завдання аналітичного характеру</p>
<p>ЗК08. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями</p> <p>СК07. Здатність презентувати результати соціологічних досліджень для фахівців та нефахівців</p> <p>СК08. Здатність дотримуватися у своїй діяльності норм професійної етики соціолога</p> <p>РН01. Використовувати понятійний апарат соціології в освітній, дослідницькій та інших сферах професійної діяльності</p> <p>РН11. Презентувати результати власних досліджень для фахівців і нефахівців</p> <p>РН12. Знати та дотримуватися етичних норм професійної діяльності соціолога</p>	<p>Написання та усний захист індивідуального дослідницького завдання аналітичного характеру з презентацією його результатів</p>

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Соціальні основи виникнення злочинності

Соціальна структура та її вплив на злочинність

Аналіз соціальної структури суспільства та її компонентів. Вплив соціальних класів, соціальної мобільності та соціальної нерівності на рівень злочинності. Роль економічної стратифікації в формуванні криміногенного середовища.

Культурні та субкультурні фактори злочинності

Вивчення культурних норм, цінностей і субкультур, що сприяють поширенню злочинності. Аналіз девіантних субкультур, їх роль у формуванні кримінальної поведінки та їх вплив на соціальні процеси в суспільстві.

Змістовий модуль 2. Економічні та демографічні фактори злочинності

Економічні кризи та їх вплив на злочинність

Вплив економічних криз, безробіття та бідності на рівень злочинності. Аналіз зв'язку між економічною нерівністю та злочинністю, роль соціально-економічних індикаторів у прогнозуванні криміногенної ситуації.

Демографічні зміни та злочинність

Дослідження демографічних факторів, таких як вікова структура, урбанізація, міграція та їх вплив на злочинність. Вивчення ролі демографічних змін у формуванні нових тенденцій злочинної поведінки.

Змістовий модуль 3. Соціальні інститути та злочинність

Сім'я та злочинність

Вплив сімейної структури, виховання, домашнього насильства на формування кримінальної поведінки. Аналіз проблемних сімей як фактору ризику розвитку злочинності, роль соціальної підтримки в попередженні кримінальної поведінки.

Освіта та злочинність

Вивчення ролі системи освіти у формуванні соціальних норм і поведінки. Аналіз зв'язку між рівнем освіти та кримінальною активністю, вплив освітніх інститутів на попередження злочинності серед молоді.

Змістовий модуль 4. Соціально-політичні аспекти злочинності

Політика, правова система та злочинність

Вплив державної політики, правових норм та судової системи на рівень злочинності. Роль правозастосовчої практики в регулюванні кримінальної поведінки, аналіз ефективності правоохоронних органів.

Медіа та злочинність

Вивчення ролі засобів масової інформації у формуванні образу злочинності в суспільстві. Аналіз впливу медіа на сприйняття злочинності та формування громадської думки, роль медіа у поширенні страху перед злочинністю та стимулюванні девіантної поведінки.

4. Теми лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	Тема 1. Соціальна структура та її вплив на злочинність	2		<i>Щотижня</i>
	Тема 2. Культурні та субкультурні фактори злочинності	2		<i>Щотижня</i>
2	Тема 3. Економічні кризи та їх вплив на злочинність	4		<i>Щотижня</i>
	Тема 4. Демографічні зміни та злочинність	2		<i>Щотижня</i>
3	Тема 5. Сім'я та злочинність	2		<i>Щотижня</i>
	Тема 6. Освіта та злочинність	2		<i>Щотижня</i>
4	Тема 7. Політика, правова система та злочинність	2		<i>Щотижня</i>
	Тема 8. Медіа та злочинність	4		<i>Щотижня</i>
Разом		20		

6. Теми семінарських занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	Тема 1. Соціальна структура та її вплив на злочинність План: 1. Поняття соціальної структури та її основні компоненти. 2. Вплив соціальної стратифікації та нерівності на рівень злочинності. 3. Роль соціальної мобільності у формуванні криміногенного середовища.	2		<i>щотижня</i>
	Тема 2. Культурні та субкультурні фактори злочинності План: 1. Визначення культури та субкультури, їхній вплив на соціальну поведінку. 2. Аналіз девіантних субкультур і їхнього внеску у поширення злочинності. 3. Вплив культурних норм та цінностей на кримінальну поведінку.	2		<i>щотижня</i>
2	Тема 3. Економічні кризи та їх вплив на злочинність План: 1. Вплив економічної нерівності та безробіття на злочинність. 2. Зв'язок між економічними кризами та зростанням рівня злочинності. 3. Роль соціально-економічних політик у попередженні злочинності в умовах економічних криз.	4		<i>щотижня</i>
	Тема 4. Демографічні зміни та злочинність План: 1. Вплив вікової структури населення на злочинність. 2. Урбанізація та її наслідки для рівня злочинності. 3. Вплив міграційних процесів на криміногенну ситуацію в суспільстві.	2		<i>щотижня</i>

3	Тема 5. Сім'я та злочинність План: 1. Вплив сімейної структури та виховання на формування кримінальної поведінки. 2. Роль домашнього насильства у формуванні девіантної поведінки. 3. Соціальна підтримка сімей як інструмент попередження злочинності.	2		<i>щотижня</i>
	Тема 6. Освіта та злочинність План: 1. Вплив рівня освіти на кримінальну поведінку. 2. Роль освітніх інститутів у попередженні злочинності серед молоді. 3. Вплив неформальної освіти та соціальних ініціатив на зниження рівня злочинності.	2		<i>щотижня</i>
4	Тема 7. Політика, правова система та злочинність План: 1. Вплив державної політики на регулювання рівня злочинності. 2. Ефективність правової системи у протидії злочинності. 3. Роль правоохоронних органів у попередженні та контролі злочинної поведінки.	2		<i>щотижня</i>
	Тема 8. Медіа та злочинність План: 1. Вплив засобів масової інформації на формування образу злочинності в суспільстві. 2. Роль медіа у поширенні страху перед злочинністю та формуванні громадської думки. 3. Вплив медіа на стимулювання девіантної поведінки та поширення кримінальних субкультур.	4		<i>щотижня</i>
Разом		20		

3. Самостійна робота

№ змістового модуля	Питання для самостійного опрацювання	Кількість годин	
		о/д.ф.	з.ф.
1	<ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізуйте соціальну структуру суспільства та її основні компоненти. 2. Визначте, як соціальна стратифікація впливає на рівень злочинності. 3. Порівняйте вплив соціальної нерівності на злочинність у різних соціальних групах. 4. Дослідіть взаємозв'язок між соціальною мобільністю та злочинністю. 5. Визначте поняття культури та субкультури у контексті злочинності. 6. Дослідіть вплив культурних норм на формування кримінальної поведінки. 7. Проаналізуйте роль субкультур у поширенні девіантної поведінки. 8. Визначте особливості девіантних субкультур, що сприяють злочинності. 	12	
2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізуйте взаємозв'язок між економічними кризами та рівнем злочинності. 2. Дослідіть вплив безробіття на кримінальну поведінку в суспільстві. 3. Визначте, як економічна нерівність сприяє підвищенню злочинності. 4. Дослідіть вплив соціальних заходів підтримки на злочинність у періоди економічної кризи. 5. Дослідіть вплив вікової структури населення на злочинність. 6. Визначте, як урбанізація впливає на рівень злочинності. 7. Проаналізуйте зв'язок між міграцією та злочинністю. 8. Дослідіть роль демографічного вибуху у підвищенні рівня злочинності. 	12	
3	<ol style="list-style-type: none"> 1. Визначте вплив сімейної структури на формування кримінальної поведінки. 2. Дослідіть роль сімейного виховання у запобіганні злочинності. 3. Проаналізуйте вплив домашнього насильства на розвиток девіантної поведінки. 4. Визначте соціальні фактори, що сприяють формуванню злочинності у сім'ях. 5. Проаналізуйте зв'язок між рівнем освіти та рівнем злочинності. 6. Визначте роль освітніх інститутів у формуванні соціальних норм. 7. Дослідіть вплив відсіву учнів з навчальних закладів на кримінальну поведінку. 8. Визначте, як шкільне середовище може сприяти формуванню девіантної поведінки. 	12	
4	<ol style="list-style-type: none"> 1. Дослідіть вплив державної політики на регулювання рівня злочинності. 2. Проаналізуйте роль правової системи у боротьбі зі злочинністю. 3. Визначте ефективність різних підходів до покарання у зниженні рівня злочинності. 4. Дослідіть вплив корупції на роботу правоохоронних органів і рівень злочинності. 5. Дослідіть вплив медіа на формування образу злочинності в суспільстві. 6. Проаналізуйте роль медіа у поширенні страху перед злочинністю. 7. Визначте вплив медіа на формування громадської думки щодо злочинності. 8. Дослідіть зв'язок між висвітленням злочинів у медіа та зростанням рівня девіантної поведінки. 	14	
Разом		50	

4. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання	Усього балів
1	Опитування, тести	Практичне заняття 1 Питання для підготовки до практичного заняття 1. Поняття соціальної структури та її основні компоненти. 2. Вплив соціальної стратифікації та нерівності на рівень злочинності. 3. Роль соціальної мобільності у формуванні криміногенного середовища.	3 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція 2 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Відповідь логічна, але змістовно неповна. 1 бал – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми. Відповідь фрагментарна Тест: мах 2 бали	5
	Опитування, тести	Практичне заняття 2 Питання для підготовки до практичного заняття 1. Визначення культури та субкультури, їхній вплив на соціальну поведінку. 2. Аналіз девіантних субкультур і їхнього внеску у поширення злочинності. 3. Вплив культурних норм та цінностей на кримінальну поведінку.	3 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція 2 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Відповідь логічна, але змістовно неповна. 1 бал – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми. Відповідь фрагментарна Тест: мах 2 бали	5
	Тести, есе	Контрольна робота: Виконання тесту Написання есе за 1 змістовим модулем	Тест: мах 2 бали Есе: Розгорнутий роздум з власною позицією – 4-3 бали Розгорнута відповідь, але без власної позиції – 2 бали Виклад змісту есе не відповідає вимогам до структури – 1 бал Виконується наприкінці поточного модулю.	5
2	Опитування, тести	Практичне заняття 3 Питання для підготовки до	3 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати	5

		<p>практичного заняття</p> <p>1. Вплив економічної нерівності та безробіття на злочинність.</p> <p>2. Зв'язок між економічними кризами та зростанням рівня злочинності.</p> <p>3. Роль соціально-економічних політик у попередженні злочинності в умовах економічних криз.</p>	<p>проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція</p> <p>2 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Відповідь логічна, але змістовно неповна.</p> <p>1 бал – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми.</p> <p>Відповідь фрагментарна</p> <p>Тест: мах 2 бали</p>	
	Опитування, тести	<p>Практичне заняття 4</p> <p>Питання для підготовки до практичного заняття</p> <p>1. Вплив вікової структури населення на злочинність.</p> <p>2. Урбанізація та її наслідки для рівня злочинності.</p> <p>3. Вплив міграційних процесів на криміногенну ситуацію в суспільстві.</p>	<p>3 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція</p> <p>2 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Відповідь логічна, але змістовно неповна.</p> <p>1 бал – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми.</p> <p>Відповідь фрагментарна</p> <p>Тест: мах 2 бали</p>	5
2	Тести, есе	<p>Контрольна робота</p> <p>Виконання тесту</p> <p>написання есе за 2 змістовим модулем</p>	<p>Тест: мах 2 бали</p> <p>Есе:</p> <p>Розгорнутий роздум з власною позицією – 5-4 бали</p> <p>Розгорнута відповідь, але без власної позиції – 3-2 бали</p> <p>Виклад змісту есе не відповідає вимогам до структури – 1 бал</p> <p>Виконується наприкінці поточного модулю.</p>	5
3	Опитування, тести	<p>Практичне заняття 5</p> <p>Питання для підготовки до практичного заняття</p> <p>1. Вплив сімейної структури та виховання на формування кримінальної поведінки.</p> <p>2. Роль домашнього насильства у формуванні девіантної поведінки.</p> <p>3. Соціальна підтримка сімей як інструмент попередження злочинності.</p>	<p>3 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція</p> <p>2 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Відповідь логічна, але змістовно неповна.</p> <p>1 бал – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить</p>	5

			поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми. Відповідь фрагментарна Тест: мах 2 бали	
	Опитування, тести	Практичне заняття 6 Питання для підготовки до практичного заняття 1. Вплив рівня освіти на кримінальну поведінку. 2. Роль освітніх інститутів у попередженні злочинності серед молоді. 3. Вплив неформальної освіти та соціальних ініціатив на зниження рівня злочинності.	3 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція 2 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Відповідь логічна, але змістовно неповна. 1 бал – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми. Відповідь фрагментарна Тест: мах 2 бали	5
3	Тести, есе	Контрольна робота Виконання тесту написання есе за 3 змістовим модулем	Тест: мах 2 бали Есе: Розгорнутий роздум з власною позицією – 5-4 бали Розгорнута відповідь, але без власної позиції – 3-2 бали Виклад змісту есе не відповідає вимогам до структури – 1 бал Виконується наприкінці поточного модулю	5
4	Опитування, тести	Практичне заняття 7 Питання для підготовки до практичного заняття 1. Вплив державної політики на регулювання рівня злочинності. 2. Ефективність правової системи у протидії злочинності. 3. Роль правоохоронних органів у попередженні та контролі злочинної поведінки.	3 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція 2 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Відповідь логічна, але змістовно неповна. 1 бал – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми. Відповідь фрагментарна Тест: мах 2 бали	5
4	Опитування, тести	Практичне заняття 8 Питання для підготовки до практичного заняття 1. Вплив засобів масової інформації на формування образу злочинності в суспільстві.	3 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна	5

		<p>2. Роль медіа у поширенні страху перед злочинністю та формуванні громадської думки.</p> <p>3. Вплив медіа на стимулювання девіантної поведінки та поширення кримінальних субкультур.</p>	<p>авторська позиція</p> <p>2 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Відповідь логічна, але змістовно неповна.</p> <p>1 бал – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми. Відповідь фрагментарна</p> <p>Тест: мах 2 бали</p>	
4	Тести, есе	<p>Контрольна робота</p> <p>Виконання тесту</p> <p>написання есе за 4 змістовим модулем</p>	<p>Тест: мах 2 бали</p> <p>Есе:</p> <p>Розгорнутий роздум з власною позицією – 5-4 бали</p> <p>Розгорнута відповідь, але без власної позиції – 3-2 бали</p> <p>Виклад змісту есе не відповідає вимогам до структури – 1 бал</p> <p>Виконується наприкінці поточного модулю</p>	5
Усього за змістові модулі	12			60

5. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
залік	Теоретичне завдання	<p>Питання для підготовки:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вплив соціальної структури суспільства на рівень злочинності. 2. Соціальна нерівність та її роль у формуванні криміногенного середовища. 3. Роль соціальної мобільності у поширенні злочинності. 4. Культурні норми та цінності як фактори формування кримінальної поведінки. 5. Вплив субкультур на рівень злочинності в суспільстві. 6. Девіантні субкультури та їхній внесок у поширення злочинності. 7. Економічні кризи як фактор зростання рівня злочинності. 8. Вплив безробіття та бідності на кримінальну поведінку. 9. Економічні заходи для зменшення рівня злочинності під час криз. 10. Вплив демографічних змін на злочинність у суспільстві. 11. Урбанізація та її вплив на рівень злочинності. 12. Міграційні процеси та їхній вплив на криміногенну ситуацію. 13. Вплив сімейної структури на формування кримінальної поведінки. 14. Домашнє насильство як фактор розвитку девіантної поведінки. 15. Роль сімейного виховання у запобіганні злочинності. 16. Зв'язок між рівнем освіти та злочинністю. 17. Вплив освітніх інститутів на формування соціальних норм і поведінки. 18. Освітні програми та їхній вплив на зниження рівня злочинності серед молоді. 19. Вплив державної політики на регулювання рівня злочинності. 	<p>2 питання, відповідь на кожне оцінюється у 10 балів</p> <p>10-9 балів – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція</p> <p>8-7 бали – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань.</p> <p>6-5 балів – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Проте відповідь змістовно неповна. Відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим</p> <p>4-3 бали – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми, допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може</p> <p>2-1 бал - відповідь студента фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про закони і явища. У відповіді цілком відсутня самостійність</p>	20

	<p>20. Ефективність правової системи у боротьбі зі злочинністю.</p> <p>21. Роль правоохоронних органів у запобіганні злочинності.</p> <p>22. Вплив медіа на формування образу злочинності в суспільстві.</p> <p>23. Вплив медіа на громадське сприйняття рівня злочинності.</p> <p>24. Медіа та поширення кримінальних субкультур та девіантної поведінки.</p>		
	Тести - 10 питань, розміщені у Moodle.	1 бал за кожную правильну відповідь. На проходження тесту дається 15 хвилин і одна спроба	10
Практичне завдання	<p>написання залікового есе.</p> <p>Есе складається з таких структурних елементів:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вступ, де студент формулює власну точку зору на проблему, винесену як тему есе; - блок аргументації: три і більше аргументи, що підтверджують точку зору автора; - висновки, де відбувається узагальнення авторської позиції і відбувається підтвердження вихідної тези на більш високому доказовому рівні. <p>Оскільки головна мета есе – змусити читача розділити точку зору автора, важливо використовувати риторичні фігури переконання, маркери логічної послідовності елементів («по-перше», «по-друге», «з вищезазначеного витікає» та ін.), апелювати до спільних соціальних та духовних цінностей, поглядів, знань та фактів (дослідження, статистичні дані, думки фахівців, приклади з життя), проводити ефектні паралелі й аналогії для демонстрації вашої ерудиції, вдало використовувати цитати з прочитаної наукової літератури.</p>	<p>10-9 – робота повністю розкриває тему, логічно структурована, оперування багатьма теоретичними поняттями, висока аргументованість відповіді, наведення прикладів з політичної практики</p> <p>8-7 – положення та висновки недостатньо аргументовані, але робота достатньо логічна</p> <p>6-5 – недостатньо чітка структура, аргументація положень має незавершений характер, розмита конкретика</p> <p>4-3 – відсутня чітка структура, описовий характер</p> <p>2-1 – робота фрагментарна, відсутня логіка та структура</p>	10
Усього за підсумковий семестровий контроль			40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

9. Рекомендована література

Основна:

1. Кримінологія : підручник / за заг.ред. В. В. Чернея. Київ: Освіта України, 2020. 613 с.
2. Лепський М.А. Профайлінг злочинця та політика: монографія. Запоріжжя : ЦНСД, 2024. 408 с.
3. Лепський М.А. Соціологія агресії: монографія. Запоріжжя : ЦНСД, 2022. 331 с.
4. Стратегічне прогнозування політичних ситуацій та процесів: монографія / за заг. ред. М.А. Лепського. Запоріжжя: ЗНУ, 2012. 428 с.
5. Fifty key thinkers in criminology. New York, NY: Routledge, 2010. 345 p.

Додаткова:

1. Москальов І. О., Лисенко Д. П. Застосування методів математичної статистики у психолого-педагогічних дослідженнях : навч. посіб. Київ: НУОУ, 2023. 187 с.
2. Adler F., Mueller G. O. W., Laufer W. S. Criminology. New York, NY: McGraw-Hill, 2018. 465 p.
3. Albarrán-Torres C. Global Trafficking Networks on Film and Television : Hollywood's Cartel Wars. New York, NY: Routledge, 2021. 189 p.
4. Brown S. E., Esbensen F.-A., Geis G. Criminology : Explaining Crime and Its Context. New Providence, NJ: Matthew Bender & Company, Inc., 2010. 545 p.
5. Carrabine E., Cox P., Lee M., Plummer K., South N. Criminology : A sociological introduction. New York, NY: Routledge, 2009. 557 p.
6. Fraud and Corruption. Major Types, Prevention, and Control. Cham, Switzerland: Springer International Publishing AG, 2018. 307 p. <https://doi.org/10.1007/978-3-319-92333-8>
7. The Routledge International Handbook of Violence Studies. New York, NY: Routledge, 2019. 515 p.
8. Soderstrom I. R., Blevins K. R. Introductory Criminal Justice Statistics and Data Analysis. Long Grove, IL: Waveland Press, Inc., 2016. 289 p.
9. Weisburd D., Britt C. Statistics in Criminal Justice. New York, NY: Springer, 2014. 801 p. URL: <https://doi.org/10.1007/978-1-4614-9170-5>
10. Wells J. T. Principles of Fraud Examination. Hoboken, NJ: Wiley, 2014. 544 p.

10. Інформаційні ресурси

1. Andy Park. <https://www.youtube.com/@AndyPark365>
2. Ave Coder. <https://www.youtube.com/@avecoder>
3. Bilyal Khassenov. <https://www.youtube.com/@BilyalKhassenov>
4. Cat Mulvihill. <https://www.youtube.com/@CatMulvihill>
5. David Robinson PhD. <https://www.youtube.com/@DavidRobinsonPhD>
6. Learning Means Doing. <https://www.youtube.com/@learningmeansdoing>
7. Leila Gharani. <https://www.youtube.com/@LeilaGharani>
8. Machine Learning. https://www.youtube.com/@machine_learrning
9. Mike Tholfesen. <https://www.youtube.com/@MikeTholfesen>
10. Oleg Devinyak. <https://www.youtube.com/@olegdevinyak8272>
11. Planeta Excel. <https://www.youtube.com/@planetaexcel>
12. Power BI Tips. <https://www.youtube.com/@PowerBITips>
13. Steven Bradburn. <https://www.youtube.com/@StevenBradburn>
14. Think Outside the Slide. <https://www.youtube.com/@ThinkOutsideTheSlide>
15. MC Statistics. <https://www.youtube.com/@statistics2476>

11. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків. Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску.

Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності. Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення.

Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело.

Виконавці індивідуальних дослідницьких завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності (див. посилання у Додатку до силабусу). Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем. Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел: Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Цифрова повнотекстова база даних англomовної наукової періодики JSTOR: <https://www.jstor.org/>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті. Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття. Під час виконання заходів контролю (термінологічних диктантів, контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти

За бажанням студентів результати проходження курсів підвищення кваліфікації, стажувань, онлайн-курсів, тощо можуть бути зараховані у якості результату засвоєння відповідного змістового модулю дисципліни.

Комунікація. Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle. Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт, коди доступу до сесій у Zoom та ін. – регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам». Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу ngml@ukr.net. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2024-2025 рр.

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н. р. доступний за адресою:

<https://tinyurl.com/yckze4jd>.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/yabyk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих

студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ

Запорізького національного університету: **Банак Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: [\(061\) 227-12-76](tel:+380612271276)

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ.

Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ.

Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з

08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):

<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю

<https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ:

<http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:

<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ):

<http://sites.znu.edu.ua/confucius>